

Itä-Kaakon verkostoseminaarin 11.4.2016 muistio

Vajaa 70 lasten ja nuorten parissa toimivaa työntekijää ja johdon edustajaa eri LASU-virastoista sekä nuorten edustajat olivat kokoontuivat 11.4. klo 12-16 Toimintakeskus Happeen verkostoseminaariin. Teemana oli nuorten seksuaalisen häirinnän ehkäisy. LASU-kollegion puheenjohtaja Katri Kairimo kertoi Lasu-kollegion terveiset: Uusi LASU-kausi alkaa kesäkuun 2017 alusta. Verkostoseminarit ovat yhteistyön kehittämisen kulmakivenä, ilman tällaisia tilaisuuksia ei yhteistyö toteutuisi.

Palveluesittelyvuorossa olivat nuorisotoimi ja Klaari. Nuorisotoimea ja erityisesti osallistavaa Ruuti-budjetointia esittelivät Jukka Mattila, Pia Pietilä ja Marjaana Veikkanen nuorisosiainkeskuksesta.

Ruuti-

budjetointia on tehty mm. Kontulassa, jossa on ideoitu ja parannettu lähiympäristöä. Nuorisotyöyksiköt eivät tee nuorten ideoimia hankkeita yksin, vaan muut virastot ja verkostot ovat niissä mukana. Vuosaaressa ollaan järjestämässä katufestareita.

Nuorten ehkäisevästä päihdetyöstä puhuivat Päivi Kuusela Klarista ja Hanna Koponen Skarppi Nuorten vertaisvalistusryhmästä.

Katriina Bildjuschkin (THL) alusti seksuaalisuudesta ja seksuaalikasvatuksesta. Hän nosti esille, että seksuaalisuus ja oman koskemattomuuden puolustaminen vaativat opettamista eikä seksuaalikasvatus ole yksin koulun asia. Seksuaalisuutta loukkaavaan väkivaltaan tulee puuttua ja seksuaalisuudesta pitää puhua asioiden oikeilla nimillä eikä käyttää esim. sanoja etupylly, nakki tai rusetti. ”Jos missä tahansa muussa asiassa saataisiin samanlaisia lukuja (joka viides tytöistä kokee seksuaalista häirintää), järjestettäisiin hätäkokous!” Katriina totesi.

Lisää tutkimustietoa löytyy mm. Kouluterveyskyselyn nettisivuilta. Tutkimustuloksista käy ilmi, että myös pojat voivat kokea seksiin pakottamista. Seksuaalisuutta voi loukata monella tavalla, esim. sillä ettei hyväksy toisen tapaa olla seksuaalinen eri tavalla kuin miten itse on. Identiteetin vahvistaminen on keskeistä. Hyvä tapa edistää seksuaalikasvatustyötä on vanhempainiltojen kautta: kerrotaan mitä ja miten puhutaan sekä miten keskustellaan. Koulujen seksuaalikasvatussuunnitelmaan kannattaa tutustua.

Katriina kertoi myös kulttuurikysymyksiin liittyvistä ajatuksistaan mitä tulee seksuaalisuuteen. Ei ole olemassa yhtenäistä suomalaistakaan seksuaalista kulttuuria. Suomessa alastomuus ei ole seksuaalisuutta. Ihmisen tulee voida itse päättää, mitä hän näyttää itsestään silloin, kun on vähissä vaatteissa. Tänä päivänä puhutaan enemmän moninaisuudesta ja tieto on helpommin saatavilla.

Seuraavaksi paikalle kutsutut asiantuntijat sijoittuivat pöytiin ja osallistuvat lähtivät kiertämään pöytiä ja keskustelemaan ryhmissä.

Ryhmäkeskusteluiden jälkeen siirryttiin loppukeskusteluun, jossa mm. poliisin Maija Aunio nosti esille rikosprosesseihin liittyviä kysymyksiä. Suojaikäraja on 16 vuotta mutta rikosoikeusvastuu alkaa jo 15-vuotiaana. On aina aikuisen velvollisuus selvittää, minkä ikäisen kanssa harrastaa seksiä. Jos 25-vuotias nainen pyytää alastonkuvaa 15-vuotiaalta pojalta, hän voi syyllistyä sukupuolisiveellisyttä loukkaavaan lasta esittävän kuvan esittämiseen.

Kristiina Hannila Tyttöjen talolta pohti, mitä tarkoittaa, kun omia rajoja on rikottu. Työntekijöiden on hyvä tuntea oma seksuaalisuutensa ja siihen liittyvät mahdolliset kipukohtat, jotta voi auttaa lapsia ja nuoria. Työntekijöiden tuki on tärkeä mm. siinä, että he auttavat nuoria ymmärtämään tapahtuneita asioita ja sitä, onko tapahtunut jotain väärää. Nuoren ei kuulu maksaa ystävydestä. Henkinen itsepuolustuskoulutus on mm. sitä, että ymmärretään, keitä ollaan ja mitkä ovat omat oikeudet.

Tommi P. Pesonen Poikien talosta kertoi, että hänen ryhmässään keskusteltiin sukupuolista, transnuorista ja siitä, miten voimme heitä tukea arjessa. Nuorten tulisi saada tulla kutsutuksi siten, miten he haluavat. Ei tule unohtaa sisarusten välistä seksuaalista kaltoinkohtelua. Se on yleisempää kuin mitä ajatellaan. Seksuaalisuus herättää usein monenlaisia tuntemuksia työntekijöissä, joten kannattaa itse tietää seksuaalisuuden

alan kipukohtansa, jotta hallitsee tilanteen, jos nuoren kysymykset koskettaa omia kipukohtia. Tämä on tärkeää, ettei ammattilaisuus katoaisi ja omat tunteet pysyisivät hallinnassa.

Katriina nosti esille, että seksuaalisuuteen liittyvä tieto ei ole väärin eikä syntiä, mutta jos jotain tehdään, se on väärin. On ihmisoikeus saada tietoa.

Tanja Noponen Amnesty Internationalista kertoi, että hänen ryhmässään puhuttiin moninaisuudesta ja siitä, että monet ammattiryhmät tekevät monenlaista työtä nuorten kanssa, vaikka ei ole koulutusta seksuaalisuuteen liittyvissä asioissa.

Riikka, Nuorten Exit ry:stä kertoi, että hänen ryhmässään purettiin myyttejä liittyen seksuaalisen väkivallan tekijöihin. Se voi olla myös oma kumppani ja läheinen. Ryhmässä keskusteltiin myös siitä, missä rajat menevät ja miten ne eri tilanteissa ilmenevät. On tärkeää olla sanat ja nimet asioille. Jos työntekijät eivät tiedä niitä, niin miten nuori

voi niistä keskustella?

Tommi nosti esille, että kannattaa soittaa konsultatiivisia puheluita, jos miettii, missä kohtaa ohjata nuori toisen palvelun piiriin.

Ennaltaehkäisevä työ alkaa jo varhaiskasvatuksessa, jossa annetaan lapsen kasvaa sellaisena kuin millainen hän on. Vanhempien kanssa kannattaa keskustella siitä, mitä sanoja lasten kanssa käyttää, miten koskettaa jne. Samoin terveystietoon liittyviä asioita on hyödyllistä käydä läpi myös vanhempien kanssa.

Ruudin ydinryhmään kuuluvat nuoret kertoivat, että seminaari oli heille mielenkiintoinen ja asiantuntijoita oli opettavaista kuunnella. He sanoivat löytäneensä asioita, joihin voivat vaikuttaa, esim. jos omassa koulussa ei ole juurikaan seksuaalikasvatusta. Todettiin, että joskus lukiossa voi olla vain 25 minuuttia seksuaalikasvatusta koko vuonna. Se on liian vähän. Nostettiin esille, että jossain koulussa terveystieto loppui kahdeksannella luokalla. Voiko näin olla? Jos ja kun seksuaalikasvatusta on kouluissa, seksuaalisuuden psyykkisestä ja eettisestä puolesta ei puhuta mitään, nuoret kertoivat. Nuorilla jäi parhaiten mieleen tekijän vastuu

ja se, että rikos ei ole koskaan uhrin vika.

Muut osallistujat pitivät päivää onnistuneena ja totesivat sen mahdollistaneen verkostoitumisen ja yhteistyöstä keskustelun. Nyt tietoa on hyvä jakaa eteenpäin!

Markus Salonen kertoi, että materiaalit tulevat jakoon

www.hyvinvoinninpalveluopas.fi-sivustolle rakennettuun virtuaaliseminaariin, jonne kaikille on lähetetty tunnukset ja josta löytyy myös seminaarin palautekysely. Käyttähän vastaamassa niin saadaan kehitettyä verkostoseminaareja entisestään!

Eija Krogerus kiitti osallistujia, asiantuntijoita, Ruuti-nuoria, tilaisuuden fasilitaattoreita Anna-Leena Soinista ja Elisa Prepulaa, Ritaa, suunnittelussa mukana ollutta Mari Sireniä ja Markusta. Valtteri Ruudista lausui innostavat loppusanat: teette hyvää työtä!

Tämän muistion kuvat piirsi seminaarin aikana Aino Sutinen. Muistion kirjoittivat Rita Tuohimaa ja Markus Salonen.

